

לשוננו לעם

עורכים: א' אברונין, מ' אזרחי וי' פרץ

מתוך

כרך א, חוברת ה-ו, תש"ו

האקדמיה ללשון העברית
מוגן בזכויות יוצרים

א אברונין

בורסקי — בורסי

על דברי מ' אזרחי בענין „בורסקי —

בורסי" יצא מערער : בקידושין פ"א, ע"א,

נמצא מאמר: "הגרע והבלן והבורסק
אין מעמידין מהם לא מלך ולא כהן גדול"
ורש"י מפרש: "הבורסקי מעבד להם עו
רות" וכן בתוספתא קידושין פ"ב ג' ד' יש
כמה פעמים "בסם ובורסקי", וכלום אפשר
הדבר, שכל המאמרים האלה משובשים הם
אולם המערער לא הרגיש, שבקידושין
בעמוד הנ"ל ב"מסורת הש"ס" וכן בעין
יעקב בהגהות "יד יוסף" יש הערה:
"והכורסי צ"ל: והבורסי. ערוך". וב
אמת ב"ערוך" ערך "בורסי" אתה מוצא
את הגירסא: והגרע והבלן והבורסי
(קידושין פ"ב). ובתוספתא של צוקרמנדל
כתוב אמנם: "בשם ובורסקי" כמה פעמים.
אבל למטה בציונים רושם המהדיר בדפוס:
בורסי. אמנם רש"י מבאר שם: "הבור
סקי מעבד עורות", אבל בשבת ט: מבאר
רש"י: "בורסקי גדולה — עורות הרבה".
קשיא איפוא מרש"י על רש"י. אבל באמת
לא קשיא: כאן בשבת מדובר על מלאכת
העורות: מאימתי התחלת הבורסקי
ושם מדובר על הבורסי (כגירסת הערוך)
והוא האיש המעבד עורות. והראיה הב
רורה יותר, שהמלה בורסקי באה בטעות.
היא מן הרמב"ם: (א) בפרק א' הלכות מל
כים נאמר: "הגרע והבלן והבורסי" (ב)
בהלכות שכנים הלכה ח': "כופין בני מבו
זה את זו שלא להושיב ביניהן לא חייט ולא

בִּזְרִסִּי" (ג) גם התוספתא לא נעלמה
מעיני הרמב"ם ובהלכות אישות, פרק ח'
חלכה ג', נאמר: "על מנת שאני בסם ונמ'
צא בסם ובזרסי" וכו'; "שאיני אלא
בסם ובזרסי". בקיצור, בכל המקומות,
שנסתמך בהם המערער, כותב הרמב"ם
"בזרסי" ולא "בזרסקי". וכלום אין הרמ'
ב"ם ראוי להיות מורה נבוכי מלשון, כשם
שהיה מורה נבוכי הדעות וההלכות?